

Uitvoeringsprogramma Visie Spaarnwoude 2040

Spaarnwoude ontvangstgebied Houtrak

projectteam Recreatieschap Spaarnwoude
visieschets versie 1.3 | 31 mei 2021

- 1. Terugkoppeling Participatie**
- 2. Concept Visieschets & bouwstenen**

Maart - april

1. Beknopte beleidsstudie/ analyse. Welke ruimte voor (tijdelijke) levendige initiatieven biedt het bestemmingsplan al?
2. Opstellen analyse-/ structuurkaarten (SWOT)
3. Ambtelijke werkgroep RNH, Haarlemmermeer, Amsterdam. 1 gezamenlijke rondgang en gezamenlijke ambitie ophalen
4. Bewoners werkgroep: 1x ophalen,
5. Ondernemers werkgroep: 1 x ophalen

April - mei

6. Weekend interviewen gebruikers Bart en Elise (samen met ambtelijke werkgroep).
7. Opstellen globaal programma van eisen/ wensen en uitgangspunten
8. Opstellen visieschets waarop duidelijk de maatregelen te lezen zijn, met referentiebeelden voor de gewenste beeldkwaliteit (inclusief aanpassingen)
9. 1x sessie met ambtelijke werkgroep
10. 1 x sessie met bewoners en ondernemers (samen)

BESCHRIJVING / ONTVANGSTGEBIED HOUTRAK

- In samenhang met Brettenzone en Tuinen van West kansrijk ontvangstgebied
- Volwassen bos met parkachtige uitstraling
- Sugar city en buitenpoort station Hafweg-Zwanenburg zorgen voor meer bezoekers
- Nu al 900.000 bezoekers
- Mooi weer pieken en extensieve recreatie (wandelen, fietsen, paardrijden, BBQ-en)
- Intensieve recreatie gerelateerd aan evenementenbezoek

- > Sterker functioneren als ontvangstgebied
- > Verbreding van en afwisseling in vrije tijdsaanbod
- > Zoeken naar meer variatie, verassing en verleiding
- > Zonering natuur - recreatie
- > Meer leuke en aantrekkelijke plekken om te verblijven, vertoeven.
- > Inzetten op versterken ecologisch functioneren en verhogen biodiversiteit
- > Achterstallig onderhoud wegwerken en daarin ook duurzame/ ecologische keuzes

- > Revitaliseren en ontwikkelen van een onderscheidend (eigen identiteit), herkenbaar, aantrekkelijk en levendig ontvangstgebied.**
- > Vanuit Amsterdam goed vindbaar, herkenbaar en duurzaam bereikbaar. Fietsend of wandelend door het groen en de natuur van de Brettenzone of met de Trein.**
- > Ruimte bieden aan ondernemers voor ontwikkeling van (nieuwe) eigentijdse commerciële vrijetijdsfuncties.**
- > Bieden van een rijkere variatie aan recreatiemogelijkheden die passen bij het gebied.**
- > Duidelijke verbindingen en verwijzingen naar andere ontvangstgebieden en nabij en verder gelegen, rustieke landschappen met natuur en cultuurhistorie.**
- > Aanbrengen duidelijkere zonering en contrast in inrichting en beheer natuur en recreatief.**
In aanraking komen met en bewust worden van de natuur.

Resultaten waarderingsonderzoek 2020

Houtrak

Motieven bezoek

- 57% Dichtbij huis
- 51% Gemakkelijk te bereiken
- 38% Rust (weinig overlast)
- 34% Opgaan/genieten in de natuur
- 17% Anders
- 6% Omdat familie/vrienden hier graag komen
- 5% Goede horeca-voorzieningen

Waarderingen

- 7,3 Meubilair
- 7,1 Parkeerterreinen
- 7,0 Uitstraling
- 6,8 Kwaliteit wandelpaden
- 6,5 Vermaak en activiteiten aanbod
- 6,5 Bewegwijzering/routeaanduiding
- 6,1 Aantrekkelijkheid natuur

7,4
algemene waardering

Vervoersmiddel voor bezoek

- 63% auto
- 44% fiets
- 20% te voet
- 5% hard-lopend
- 4% scooter/brommer
- 1% boot/kano/roeiboot
- 1% openbaar vervoer
- 8% anders

Top 6 activiteiten

- 68% Wandelen
- 18% Toerfietsen met een gewone fiets
- 42% Hond uitlaten
- 14% Natuurstudie, dieren/planten kijken
- 23% Paardrijden
- 14% Toerfietsen met een elektrische fiets

Top 5 wat men anders wilt

- Betere kwaliteit wegen en paden
- Meer prullenbaken
- Niets, het is goed zoals het is
- Meer fiets- en wandelroutes
- Verbeteren/onderhouden ruiterpaden

Positieve punten

Heerlijk gebied om ieder seizoen te struinen met de hond en te genieten van de natuur.

Gevarieerd landschap, weids, landelijk, bosrijk, rustiek.

Heerlijke omgeving, mooie natuur en dat zo dichtbij de randstad!

BBQ rommel, heel veel zwerfvuil, vooral na het weekend.

Ruiterpaden vaak smal en drassig.

De wandelpaden zijn overwoekerd, modderig waardoor je noodgedwongen op het fietspad moet lopen.

Aandachtspunten

om de hoek rustig ontspannen

Gebruik/inrichting

- Hou rekening met de toilethuisjes richting de groei in de toekomst: staan ze op de juiste plek, zijn er genoeg, is de uitstraling ok?
- Verbeteren waterkwaliteit meenemen/kansen voor een betere doorstroming. Het is eigen water. Zwemmen kan nu niet.
- Bij mooi weer zijn eigenlijk alle velden bezet voor bbq.
- Pro van Houtrak tov A'damse parken: parkeren op gras, geen toegangsgeld of parkeergeld, overal bbq toegestaan, loslopende honden jaarrond (nb. dat pakt negatief uit voor ecologie). HUS'en zijn niet toegestaan.
- Werk de identiteit en sfeer als geheel eerst goed uit, denk daarbij aan de rol van kunst/landarts, het OerIJ en placemaking door toevoeging creatieve en inspirerende activiteiten
- Doelgroep: voor wie doen we het, willen wij dit of willen gebruikers dit?
- Plaatje/moodboard met intensivering recreatie mag iets minder heftig, kan opgevat worden als één groot pretpark
- Met de Bretten dient een complementair aanbod ontwikkeld te worden. Afstemmen in bila.

Ecologie

- Kansen voor de noordelijke watergang (eigendom Rijnland). In de steile wanden zitten nu ijsvogels. Deels vervanging door wilgenwiepen. Leg koppeling met KRW.
- Bosje thv het station > let op de doorsnijding van de ecologische verbindingszones vanuit Bretten/Dijkland
- Vergeet de rol als groene buffer niet, maar wees ook duidelijk dat het een regionale opvangfunctie heeft voor recreatie. Breng dus meer balans aan met de NNN, ecologische verbindingen. De randen en verbindingen van de Houtrak zijn 'groener'. Geuzenbos bv. met begrazing koninkspaarden en schapen.

Routing

- De kaart van fiets en autoroutes aanpassen, het is bv. niet mogelijk een rondje met de auto door het park te doen
- Wees voorzichtig met link van parkeren naar Sugar City
- Voeg plannen wandelnetwerk Zuid-Kennemerland toe, net als plan voor recreaduct Tuinen van West – Bretten (A'dam voert nu haalbaarheidsstudie uit) en link met fietsverbinding A'dam – kust. Trage tocht Geuzenbos. Dus ook de regionale projecten en ontwikkelingen vatten in een plaatje.

Recreatie/inrichting

- Verbeteren gebruik van station, hier is met nu 1% dat met de trein komt, nog een slag te slaan. Uitzoeken waar dit aan ligt. Mogelijk onbekendheid. Er zijn wel een aantal ov-fietsen beschikbaar op dit station. Parkeren is gratis en mag bijna overal in de Houtrak, zeker voor hondenbezitters is de auto erg aantrekkelijk. The Style Outlets mikt op 10% ov-bezoek
- Meer buiten sporttoestellen, o.a. bij Droomparken in de buurt
- Bedienen van de doelgroepen van Droomparken en the Style Outlets, en waar mogelijk verbinden. Bv. een elektrisch treintje. De loopafstand vanaf het station naar Droomparken is net te lang als je bepakt en bezakt aankomt.
- Verbeteren waterkwaliteit zodat zwemmen en suppen mogelijk wordt. Red. Dit is technisch lastig vanwege het watersysteem met waterinlaat vanuit de polder Dijkland, de hoeveelheid die gebaggerd moet worden. Voor kano/sup is andere kwaliteit nodig dan voor zwemmen. Bij het recreatieschap ligt de focus momenteel op de 'echte' zwemplassen en die goed houden. Alternatief: pierenbadje?
- Mooiere entrees bij de parkeerplaatsen. Betonblokken ogen niet gastvrij. Vervangen of iets creatiefs mee doen, bv. uitvoeren van het kunstwerk-plan ('de goudgele Houtrakker').
- Nadenken over zoneren honden. Bv. in zomerseizoen aan de lijn in de drukke bbq-gebieden.
- De manege en het nabijgelegen lasergame gaat qua gebruik niet goed samen. Het geluid van de pistolen en kinderfeestjes maken paarden schrikkerig. Wellicht is hier iets aan te doen.
- Meer kunstobjecten en/of route. In een bepaald thema of werken met beginnende kunstenaars. De roestige beesten die in Westpoort staan, vallen echt wel op. In de vorm van een wedstrijd?
- Toevoegen van creatieve concepten zoals Unbound, foodtruckfestival of een buitenconcert/theaterruimte (nb. die laatste is er al bij de kunsthoek thv de manege, wordt alleen niet als zodanig gebruikt).

Afval

- Stimuleren tot minder zwerfafval, wat een zorg en ergernis is. In het seizoen staan er 9 grote afvalcontainers. Er ontbreekt er nog één in de hoek bij de manege.

Routing/paden

- Goede aansluiting vanaf omgeving: vanaf station de Houtrak in. Het wandelpaadje is slecht zichtbaar, er is geen duidelijke entree.
- Fietspad wethouder van Essenweg aanhelen richting Droomparken, deze stopt nu ter hoogte van de woonboten. Daardoor fietsen mensen of langs de woonboten, of over de weg, of door het park als men de weg weet.

Veiligheid/inrichting

- Het gebied heeft 's avonds geen goed imago, oa. met cruisende heren, criminele activiteiten en gebrek aan verlichting. S 'avonds zijn er beperkt 'gewone' recreanten in het gebied. Ouders durven kinderen niet te laten fietsen door het gebied. Verlichting bij de manege is gewenst. In het waarderingsonderzoek valt overigens op dat veiligheid niet als aandachtspunt is benoemd.
- Meer speelplaatsen of natuurspeelplekken creëren. Meer natuurlijke sporttoestellen, waarmee tevens op verschillende tijden ook in de avond 'normale' recreanten van het gebied gebruik gaan maken
- Meer informatie over het verleden, de afgelopen 150 jaar, m.n. de inpoldering is interessant en informatie over vogels in het gebied
- Kleinschalige horeca is denkbaar, afgestemd op het parkbezoek
- Samengang met evenementen. In de zomer is er op prime time in feite een lockdown van het park. (Nb. red. er is altijd de mogelijkheid voor een rondje Houtrak langs de flanken). Festivals worden steeds groter, hoe rijm je dat samen met de opvang van meer 'gewone' bezoekers? Festivals leveren ook geld op, en dat kan soms leiden dat festivals de voorkeur hebben boven natuurontwikkeling (dat geld kost). Festivals voorzien ook in een behoefte, en in de zomervakantie zijn veel Nederlanders normaal gesproken toch weg. Advies is het goed te reguleren en te communiceren. Dus herinrichting zodat openbare ruimte zo groot mogelijk blijft.

Afval

- Stimuleren tot minder zwerfafval.

Ecologie

- Kansen voor omvormen bos tot meer ecologische waarde en biodiversiteit.

Routing/paden

- Wandelpaden goed begaanbaar maken, o.a. bij manege Houtrakkerweg
- Goed aangesloten intern wandelnetwerk maken, vanuit logische routes die mensen afleggen. Thv. de grote Vijver missen schakels en lopen mensen over het fietspad. Dit is gevaarlijk, fietsers zijn dominant. Ook bij Droomparken sluit het niet allemaal aan.
- Verschil tussen wandel- en ruiterspaden verbeteren, men maakt gebruik van elkaars paden
- Diverse typen wandelpaden maken, zowel struinroutes, als nette begaanbare paden (de meeste mensen kiezen voor gebaande paden) én brede stroken maaien in het gras
- Goede aansluiting vanaf omgeving: vanaf station de Houtrak in én een veilige route richting de Bretten
- Wens tot verbieden speed pedelecs op de groene F200, snelfietspad tussen Amsterdam en Haarlem (nb. red. het is openbare infrastructuur en niet mogelijk). Alternatief is zorgen voor een veilig en apart wandelpad om de verschillende stromen samen te laten gaan.

- > Park is eigenlijk al goed zoals het is, maak 'het geen kermis'
- > Ontwerp met name de goed bereikbare en de reeds bekende plekken
- > Meer variatie, spanning en spelaanleiding aanbrengen
- > Kano's o.i.d. in het water kan leiden tot conflicten met de vissers
- > Waarom mogen geen honden op het wandelpaadje van het station naar de Michielseweg?
- > Betonblokken bij parkeerplaats Zuiderweg worden gebruikt als zitplek. Meer zitplekken zijn prettig.
- > Een 'vieze' natuurspeeltuin waar je met modder en takken kunt spelen i.p.v. de huidige oranje blokken
- > Vervang waar mogelijk beschoeiingen door natuurlijke oevers en materialen
- > Zorg voor meer gradiënten door ingrijpen en recreatief gebruik
- > Wandelaars, bbq'ers en vissers zijn de hoofddoelgroepen waar je je op zou moeten richten
- > Op de parkeerplaatsen gebeuren dingen die s 'avonds het daglicht niet kunnen zien

Het concept van een ontvangstgebied

- zorgen voor een concentratie van het opvangen van bezoekers
- zorgen voor ontmoeting
- wordt je welkom geheten en wordt informatie aangeboden
- zijn gekoppeld aan een recreatieve attractie met horeca
- stralen de natuurlijke identiteit uit van het te bezoeken gebied
- ontlasten hierdoor andere kwetsbare gebieden

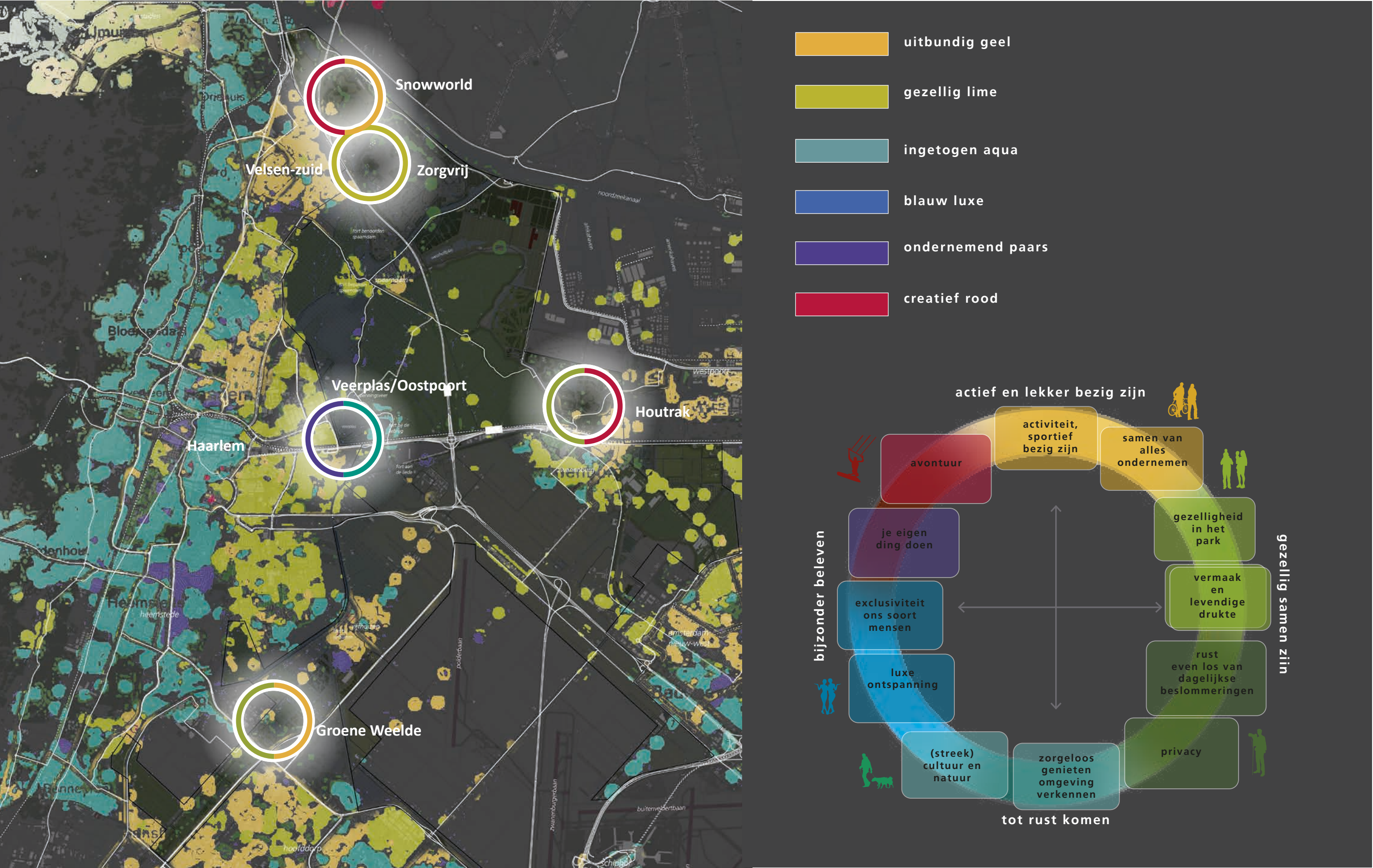
In het ontvangstgebied kun je

- Informatie vinden over wat er te doen is, welke natuur er te beleven is, welke historie het gebied kent.
- Hapje eten en drinken
- Overstappen vanuit de auto op langzaamverkeersmogelijkheden, zoals (e) bike, kano of andersoortig duurzaam vervoersmiddel
- van recreatief programma gebruik maken

De stijl en sfeer is:

- een overgang tussen twee werelden: beleving van overgang uitvergroot
- kunstzinnig met eenvoud
- natuurlijk; herkenbaarheid van het omliggende landschap
- herkenbaarheid: familie van ontvangstgebieden
- er is een catalogus natuurlijke inrichtingsmaatregelen -en elementen

SPAARNWOUDE 2040 / ONTVANGSTGEBIEDEN DOELGROEPEN

bron: leefstijlatlas dagrecreatie Noord-Holland bewerking: Arcadis landschapsarchitectuur

SPAARNWOUDE 2040 / WAAR RICHTEN DE ONTVANGSTGEBIEDEN ZICH OP?

gemeente	leefstijl gehele gemeente	leefstijl aanpalende woonbuurten	profiel ontvangstgebied	Unique Selling Points top 3 bestaand
Amsterdam	creatief rood ondernemend paars ingetogen aqua	gezellig lime (nieuw-west) uitbundig geel (Westpoort)	Houtrak: creatief rood en gezellig lime (incl. 'echte' parkontwikkeling zoals Amstelpark en/of A'damse bos), en noordelijk deel met golfbanen luxe blauw	1. Parkachtige uitstraling stijl A'damse bos 2. Naast station 3. Trekt brede doelgroep
Haarlem	ingetogen aqua ondernemend paars	gezellig lime (Haarlem-noord, Spaarndam)	Veerplas: ingetogen aqua, gezellig lime en ondernemend paars (huidige Veerkwartier)	1. Natuur & landschap direct naast stad 2. Aantrekkelijk achterland 3. (Zwem-)water
Velsen	gezellig lime rustig groen	gezellig lime (IJmuiden) ingetogen aqua (Santpoort, Velsen-zuid, Driehuis) uitbundig geel (Velserbroek)	Snowworld: uitbundig geel en creatief rood Zorgvrij: gezellig lime	1. Heuvels 2. Adrenaline 3. Landmarks 1. Dieren, boerderijthema 2. Ontmoetingsplek, horeca 3. Leren en spelen
Haarlemmer-meer	ingetogen aqua stijlvol en luxe blauw ondernemend paars	uitbundig geel	Dijkland: rustig groen en ingetogen aqua Groene Weelde: gezellig lime en uitbundig geel	1. Landschap met dijken, veenpolders 2. Weidevogels 3. Rust en ruimte 1. Horeca 2. Honden uitlaten 3. Evenementen

GEZELLIG LIME DOELGROEP

eerlijk
behulpzaam
gezellig
gewoon
vriendschap
genieten

weg van de dagelijkse beslommeringen
gezelligheid
ontspanning

huislijke sfeer
gastvrij en uitbundig
vertrouwd en herkenbaar
dienstbare organisatie
gethematiseerd
aandacht voor spelactiviteiten
hoogseizoen

Sociaal-demografische gegevens:
57% inkomen tot modaal
68% gezinnen met oudere kinderen
60% laag opgeleid

trefwoorden:

verfijnd - gastgericht - persoonlijk - uitbundig - betaalbaar - gericht op oudere kinderen - ontspanning - ontmoetingsplein
nadruk op spel - gezelschapsspelletjes - speurtochten/vossenjacht

CREATIEF ROOD DOELGROEP

beetje ongeduldig
eigenwijs
avontuurlijk
intelligent
zelfontplooiing
uitdaging/prikkeling
expressie/uniek zijn

internationale plaatsen bezoeken
nieuwe dingen zien en meemaken
verrassen & inspireren
trendy

niet alledaags
eigenzinning & hoogwaardig
bijzonder
creatief & inspirerend
tell a friend
anders niet anders
innovatief verwonderen of ontdekken

Sociaal-demografische gegevens:
42% tussen 18 en 34 jaar
34% hoger opgeleid

trefwoorden:

bijzonder gebouw - zelfvoorzienend - trendy
helemaal anders - wow-factor - back to basic - alleen op de wereld
geen auto's in het zicht - zelf ontdekken - spannend
prikkelend - sportief - uitdagend - wildernis
trendy - bijzonder - custom made

UITVOERINGSPROGRAMMA

VISIEKAART SPAARNWOUDE

LEGENDA

Recreatie

- Ontvangstgebied
- Gebiedsconcepten
- Zoeken naar verbinding
- Fietsknooppunten netwerk
- Mountainbike route

Landschap

- Leisure landschap
- Special
- Vogelreservaat of kerngebied
- Stadstuinen
- Energielandschap
- Natuurlandschap
- De polder

Historie

- Stroomgeul Oerij
- Bedding Oerij
- Stelling van Amsterdam: fort
- Stelling van Amsterdam: innundatiezone
- Grens beheergebied Recreatieschap Spaarnwoude

Projecten

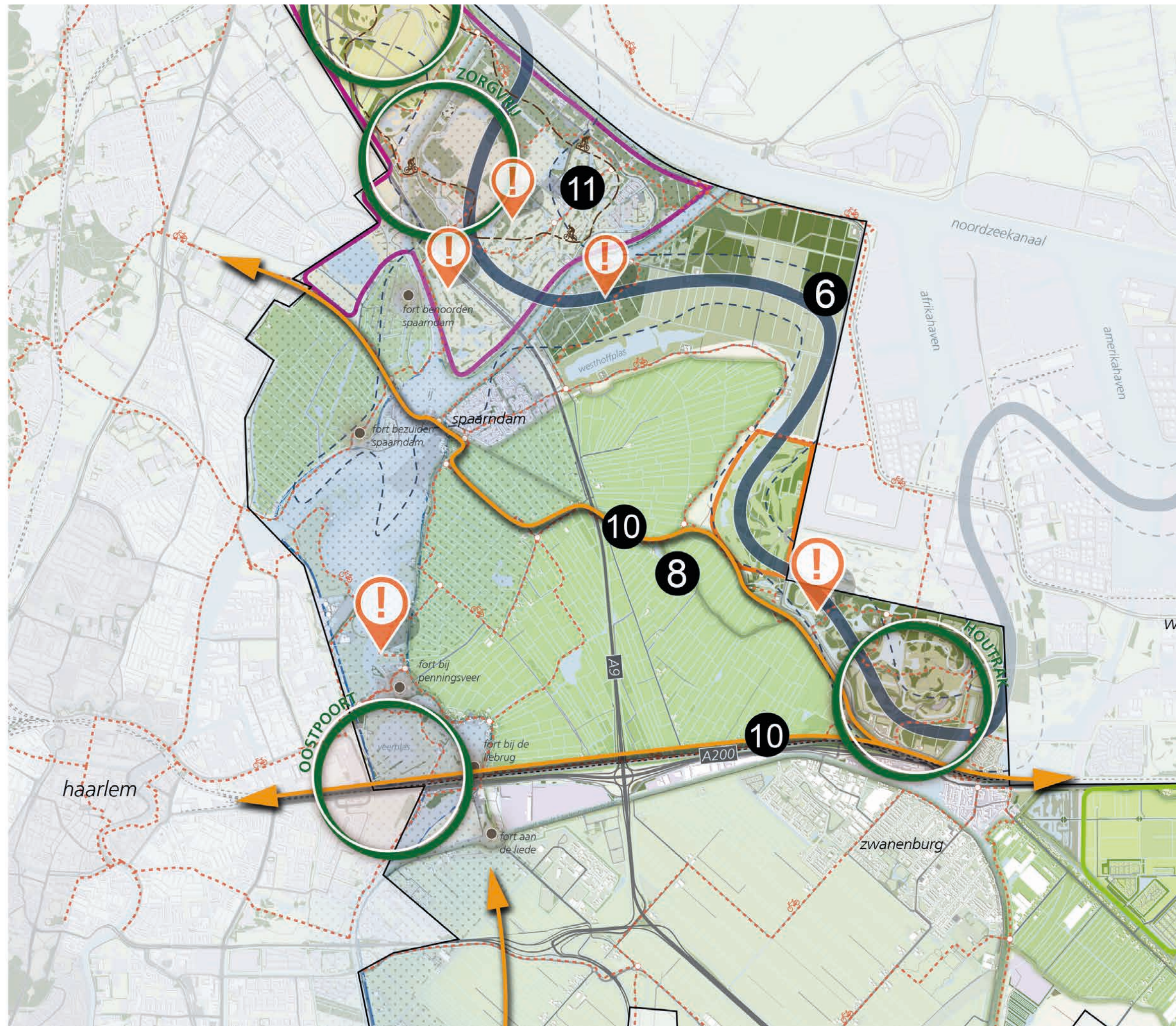
- 6 OerIJ (Natuur en Cultuur)
- 8 Weidevogelnatuur Dijkland
- 10 Fietsbereikbaarheid
- 11 Uitbreiden MTB route
- 15 Landschapsplan Expo
- 16 Samenhangen Stelling van Amsterdam (Natuur, Water, Erfgoed)

april 2020 | versie 2.0
timo.cents@arcadis.com
schaal 1: 20000

0km 1km 2km

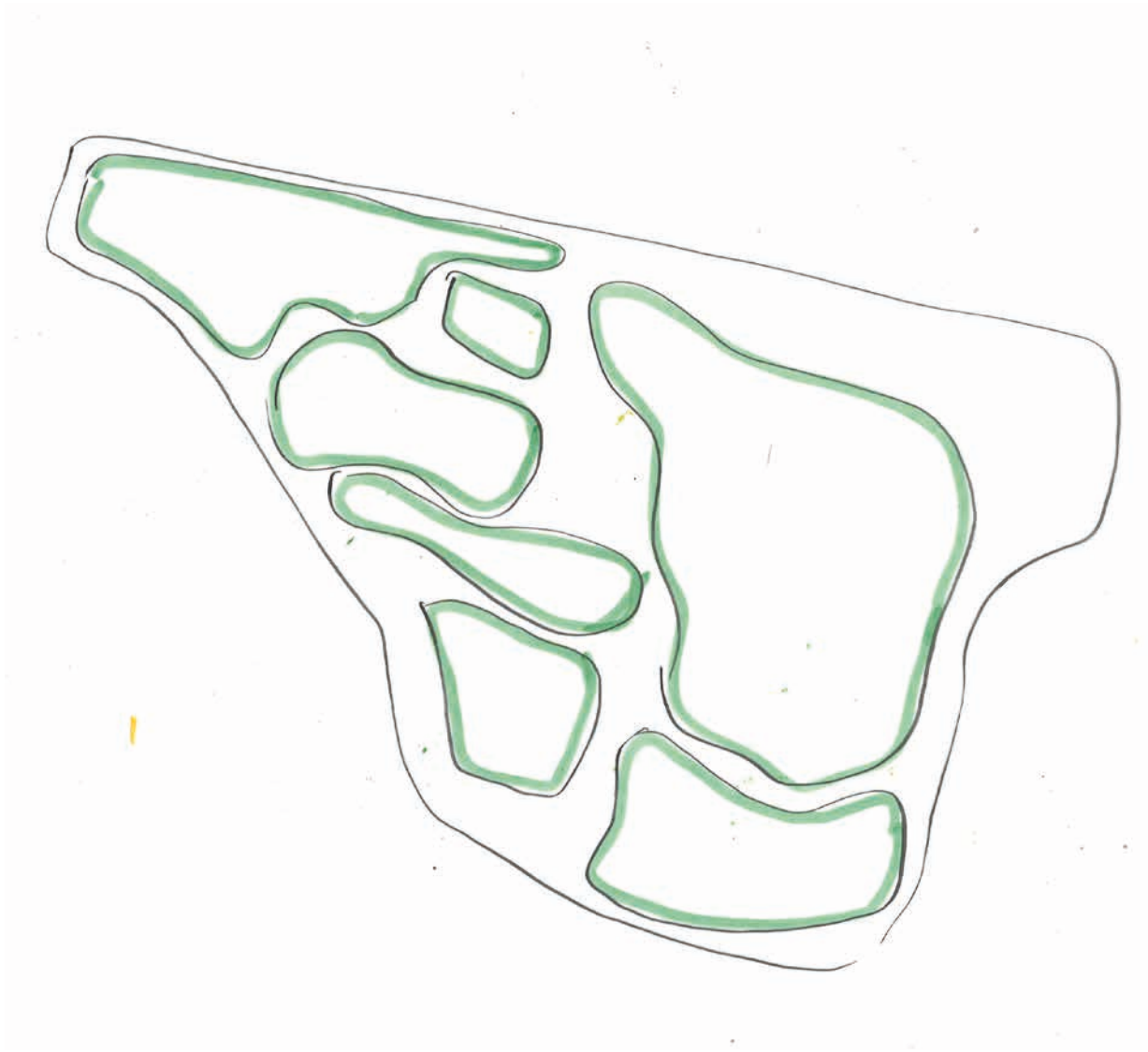

ARCADIS

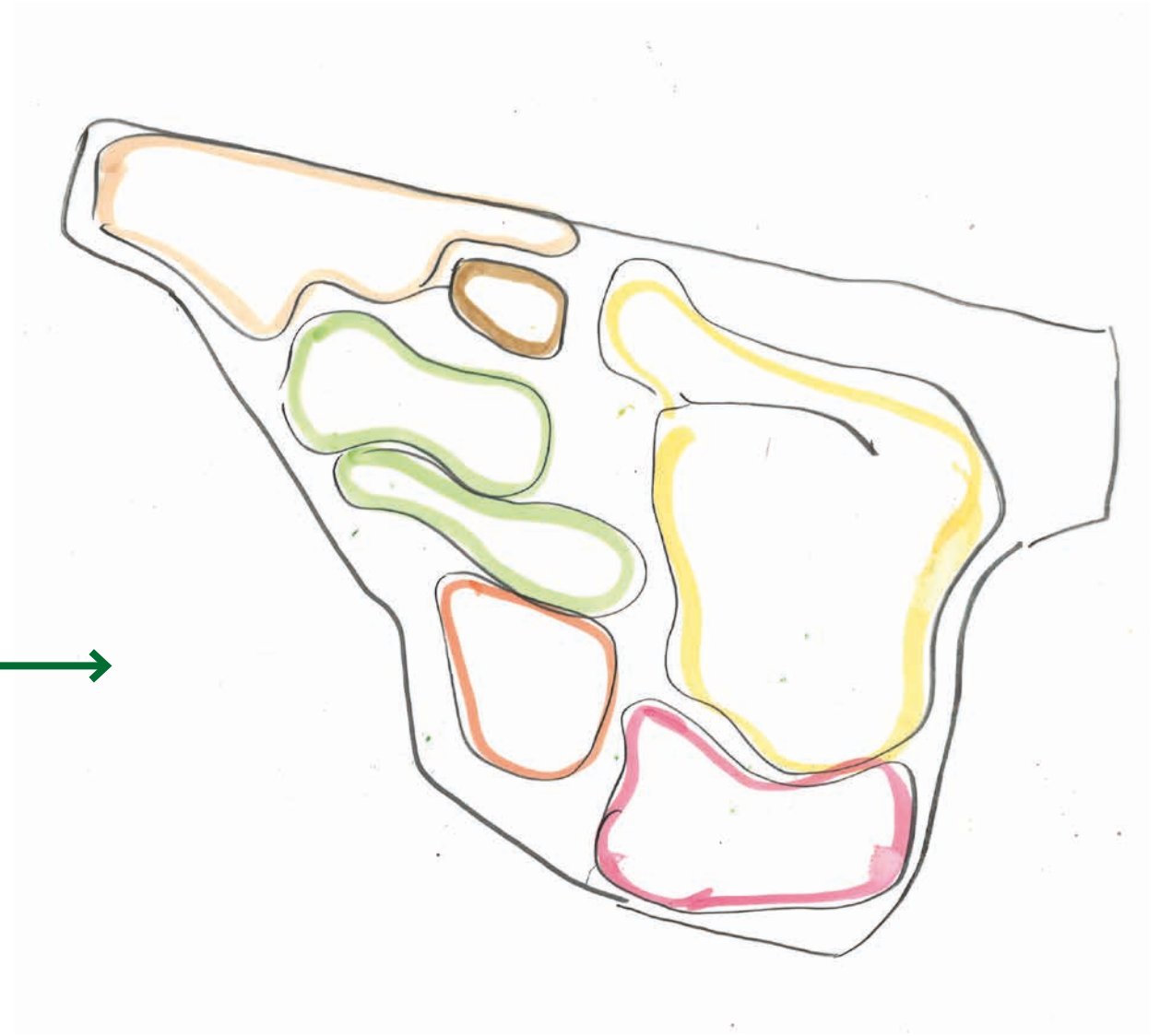

- > Maak Houtrak meer onderdeel van zijn directe omgeving
- > Het veenweide gebied samen met het Oer-ij vormen een natuurzone
- > De groene Brettenscheg met zijn hoogopgaande bossen vormt een ruggengraat'
- > Ontvangstzone Station halfweg en dagrecreatie in de kern van het gebied

Huidige beleving in beeld en programma
Gebied vormt 'eiland' in zijn directe omgeving

**een gebied bestaande uit diverse belevingswerelden/
eilanden welke aansluiting vinden in directe
omgeving.**

SCHETSONTWERP: RECREATIELANDSCHAP HOUTRAK

SCHETSONTWERP: RECREATIELANDSCHAP HOUTRAK

VISIE: HOUTRAK

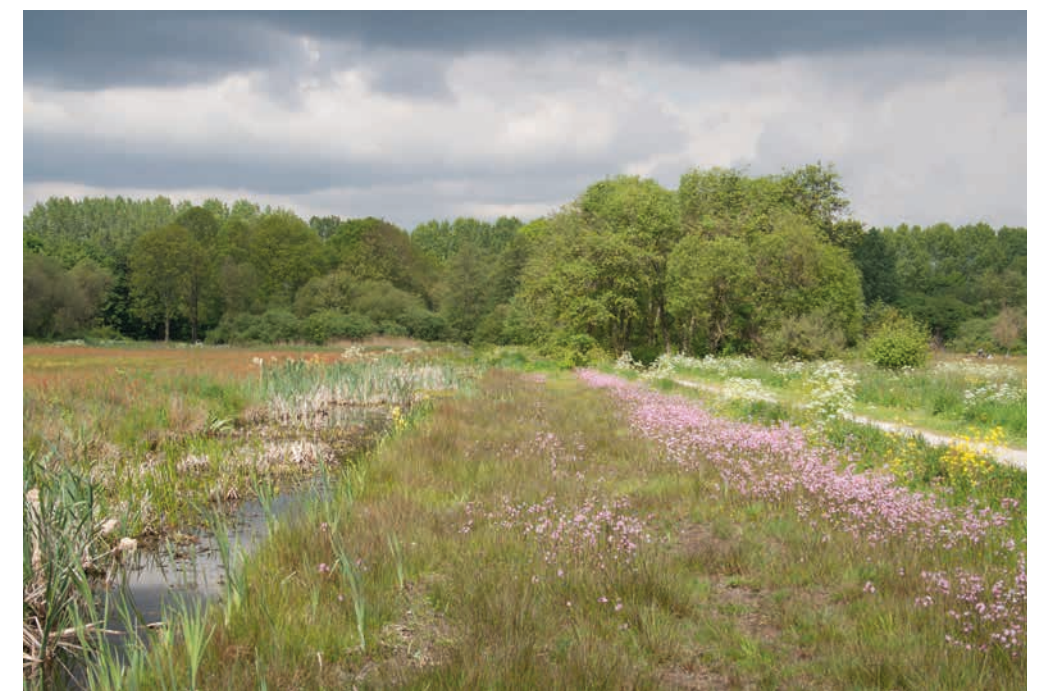
VISIE: MANEGE

VISIE: TUINEILAND

VISIE: NATUUREILANDEN OERIJ

VISIE: ACTIVITEITENEILAND

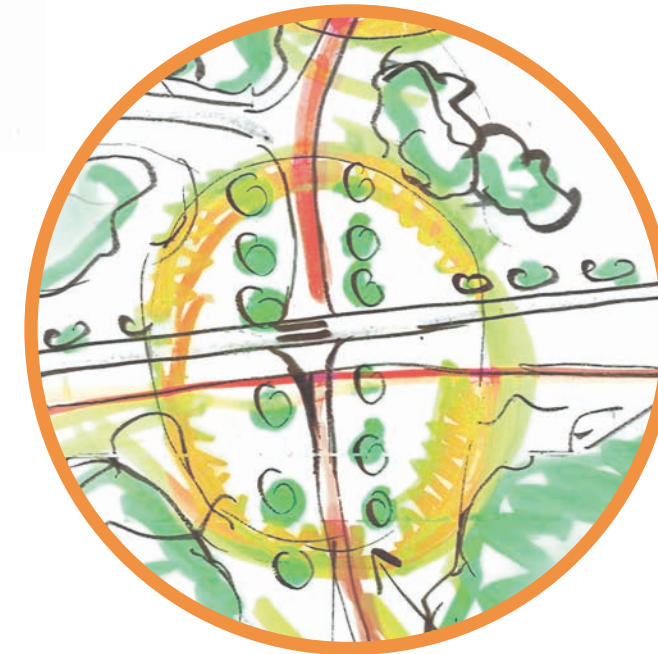
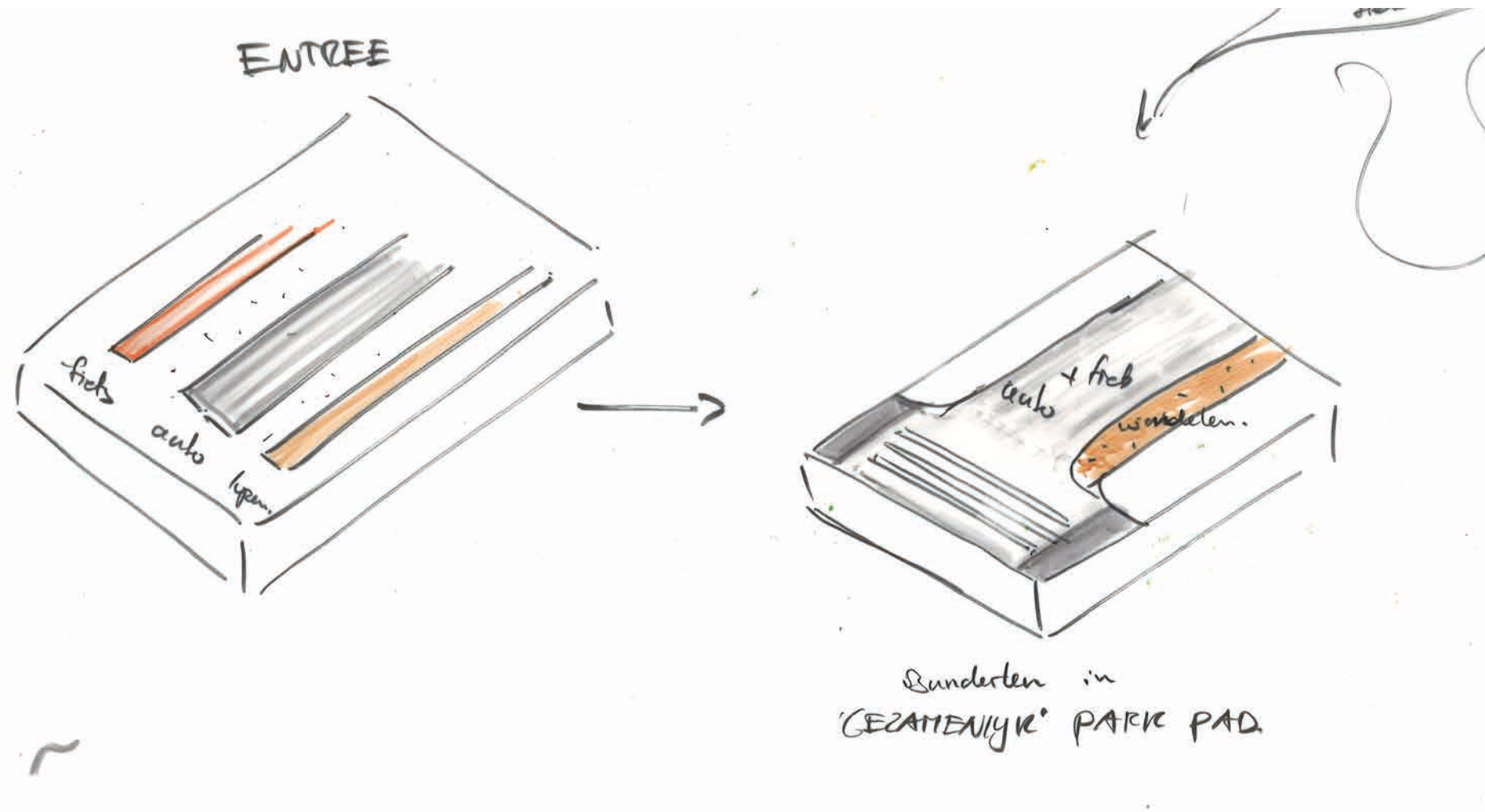
VISIE: PARKWEIDEN

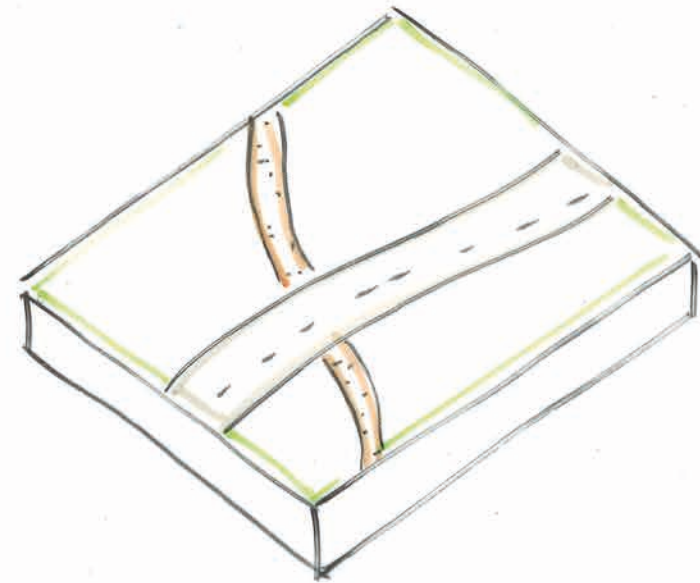
VISIE: DUIDELIJKE OV ENTREE

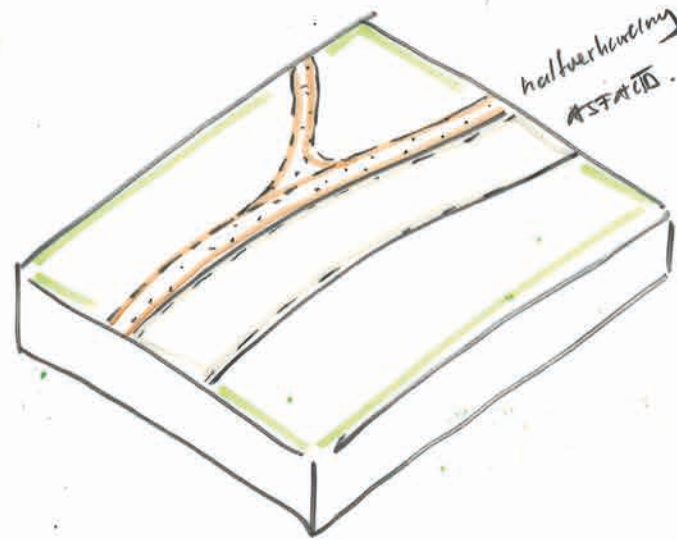
BOUWSTENEN: ROUTENETWERK EN MATERIALISERING

BOUWSTENEN: ROUTENETWERK EN MATERIALISERING

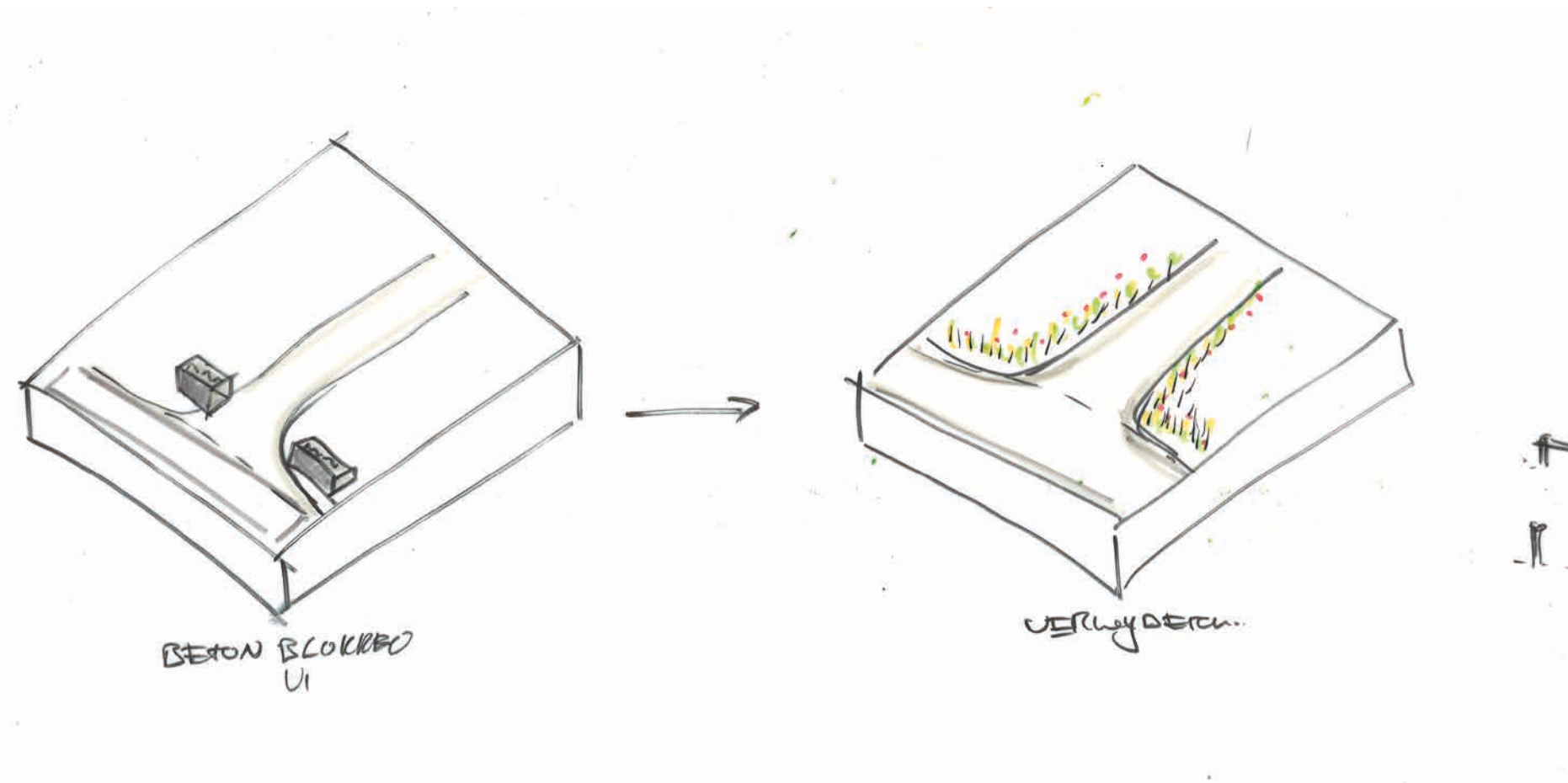
'FIETPAD MET MIDDELE STRIJP.
LOS LIGGENDE WANDELPAD
GEFRAGMENTEERDE ROUTE BELEUNING.

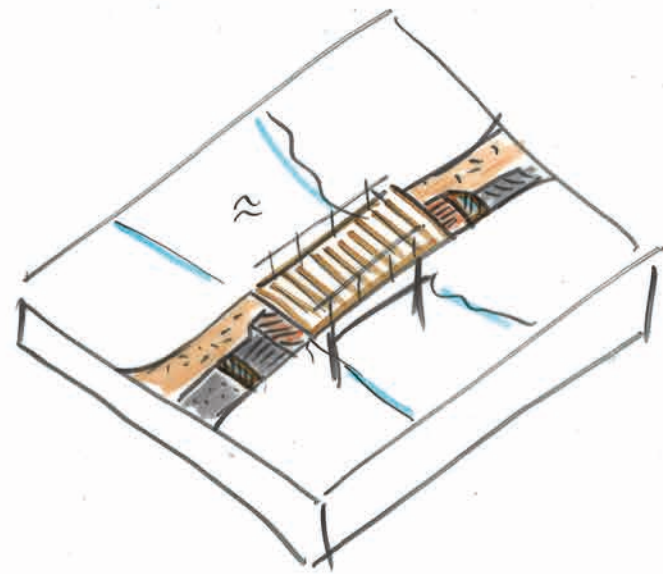
FIETS + WANDEL
GERONDELD
= DOORLOPENDE ROUTE BELEUNING.

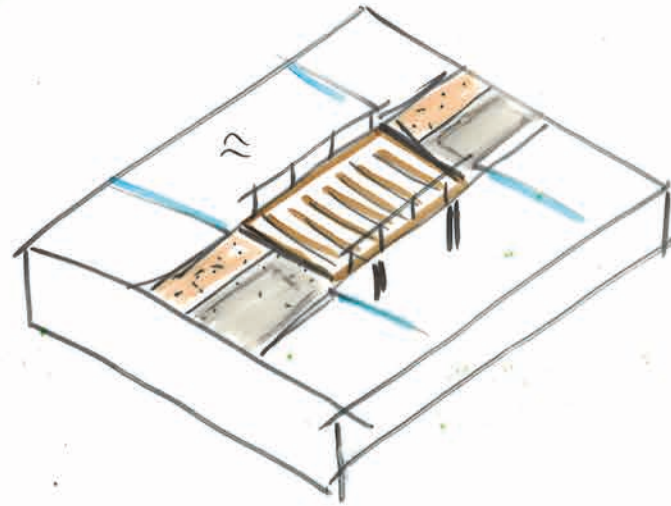
BOUWSTENEN: ROUTENETWERK EN MATERIALISERING

BOUWSTENEN: ROUTENETWERK EN MATERIALISERING

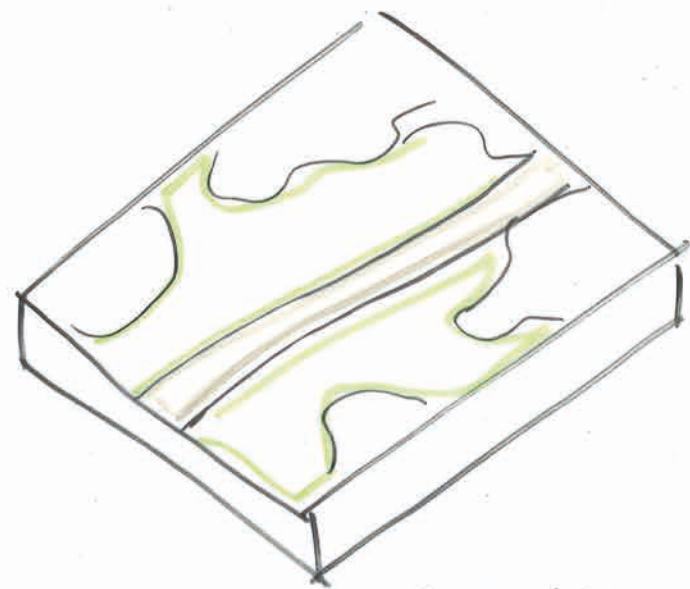
rommelige overgang in
materiaal en verspringing.

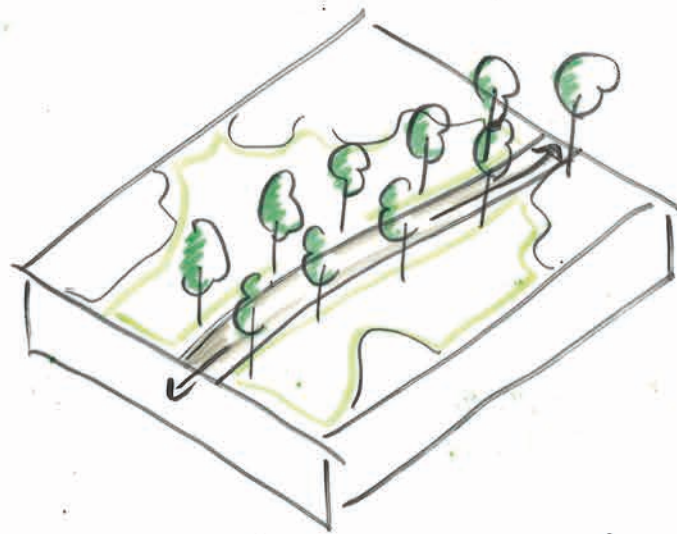
overgang met
2 materialen.
doorlopende lijnen.

BOUWSTENEN: ROUTENETWERK EN MATERIALISERING

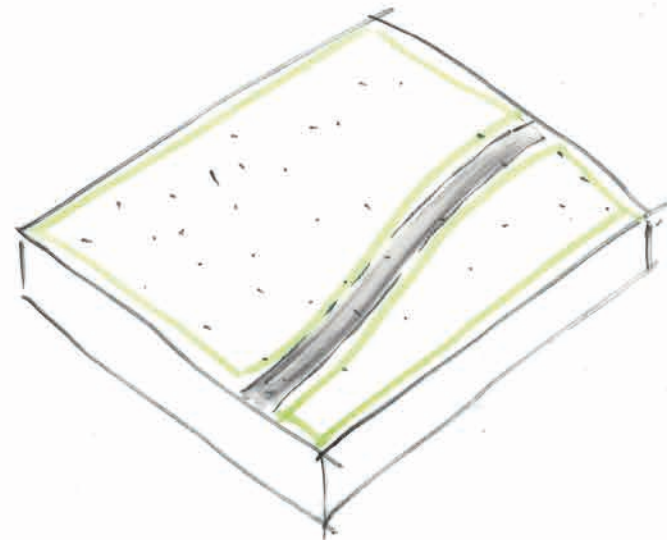
pad los liggend in
weide, bos (Landschap)

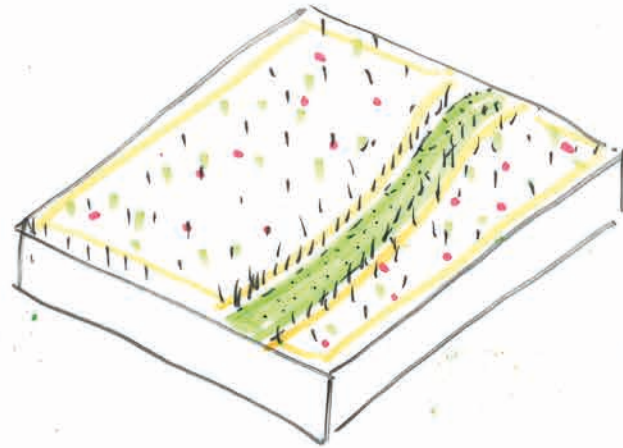
HIERARCHIE: PAD ONDERSTEUND WET
IN PADEN: LOAN REPLANTING

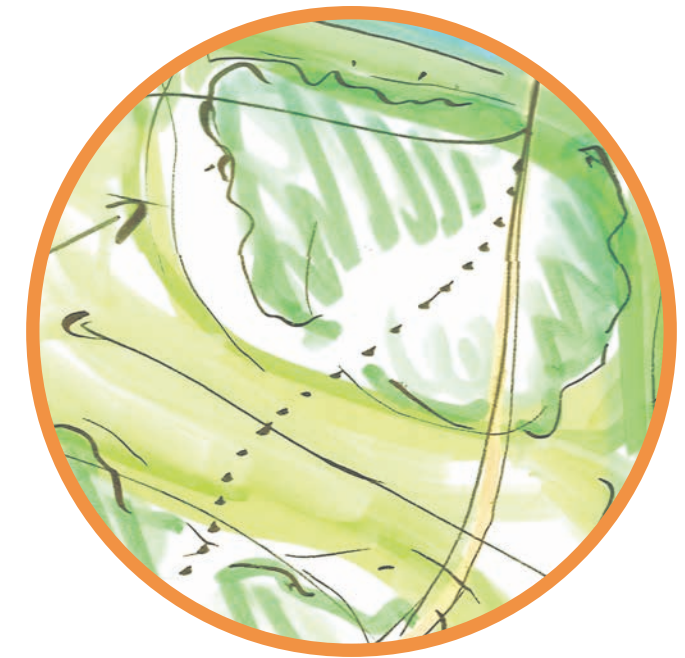
BOUWSTENEN: ROUTENETWERK EN MATERIALISERING

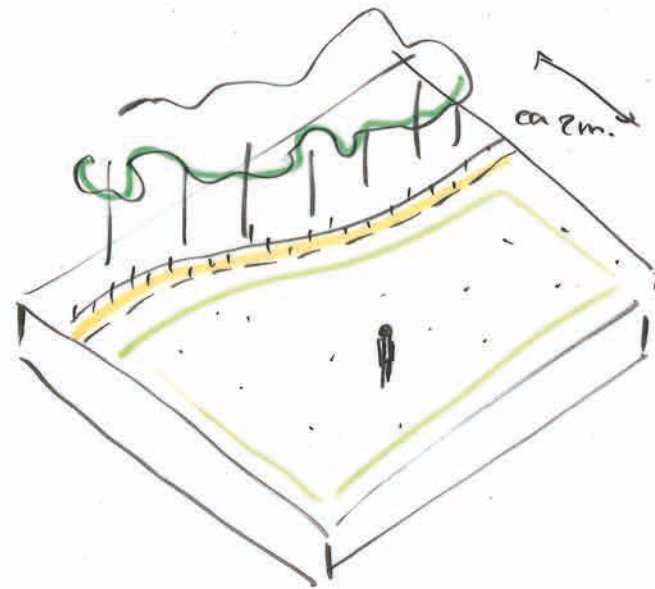
asfalt/gruvel pad
door stuk gras

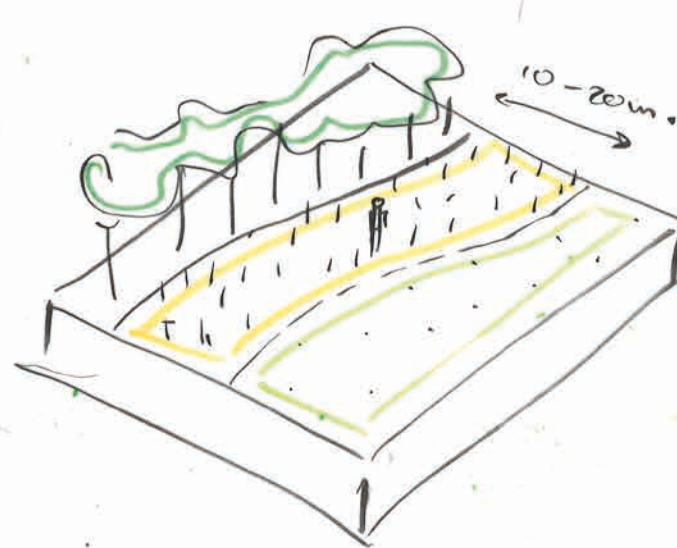
gemaaid Graspad door
extensieve weide.

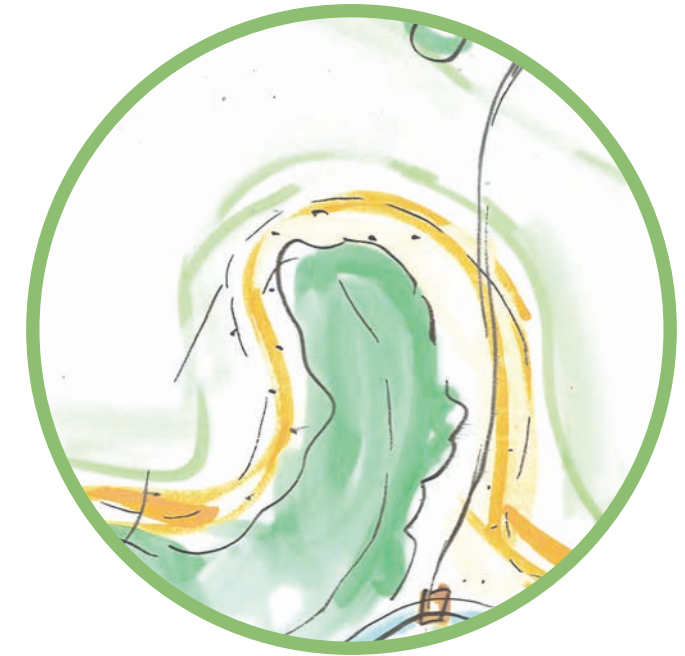
BOUWSTENEN: LANDSCHAPSTYPEN EN BEHEER

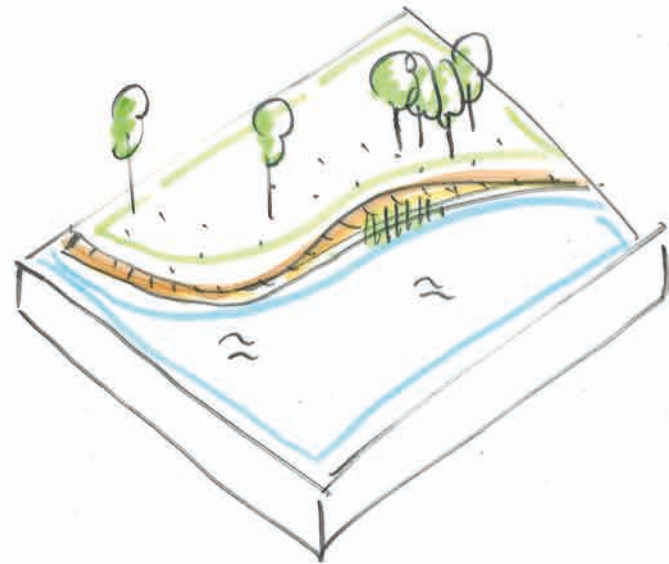
SMALLE 'EXTENSIEVE'
MATH STROOK.

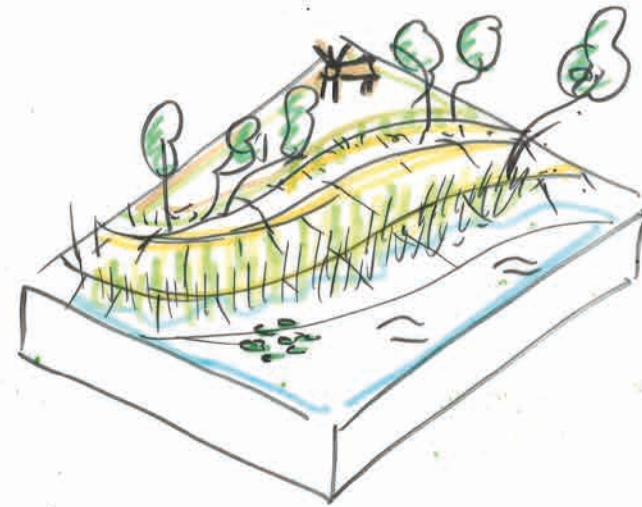
BREDE XTENSIEVE
MATH STROOK : KRUIDENRYKE.

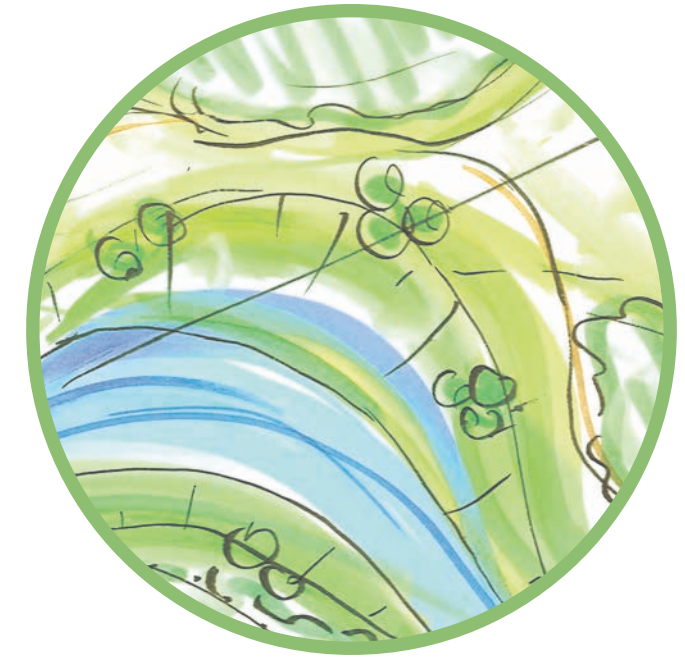
BOUWSTENEN: LANDSCHAPSTYPEN EN BEHEER

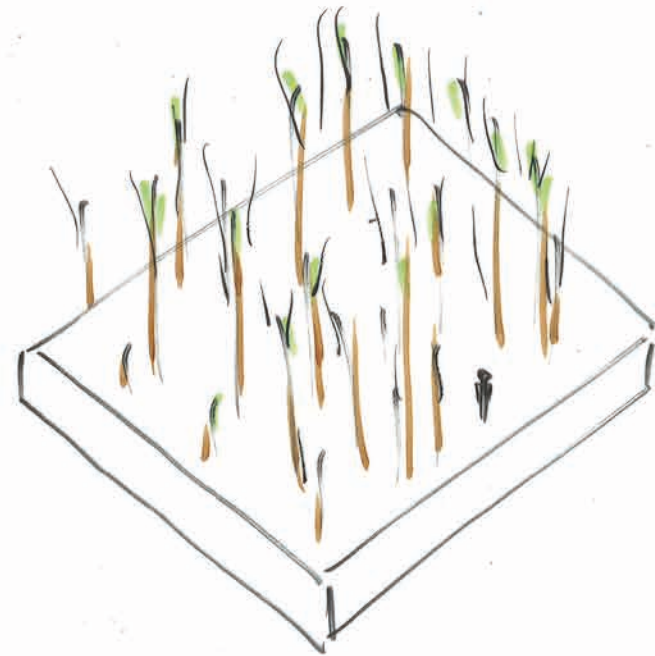
kele steile oever.

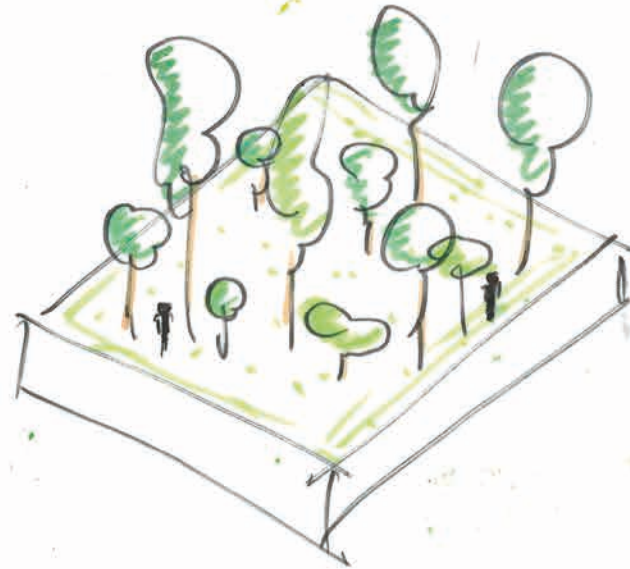
breedte natuurvriendelijke
oever met moeras 'OEREI'
vegetatie.

BOUWSTENEN: LANDSCHAPSTYPEN EN BEHEER

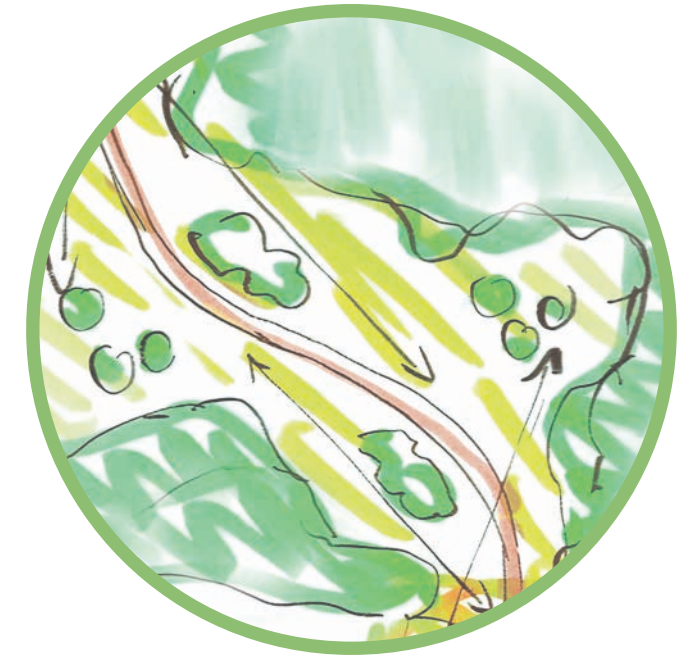

essen/eldoorn.

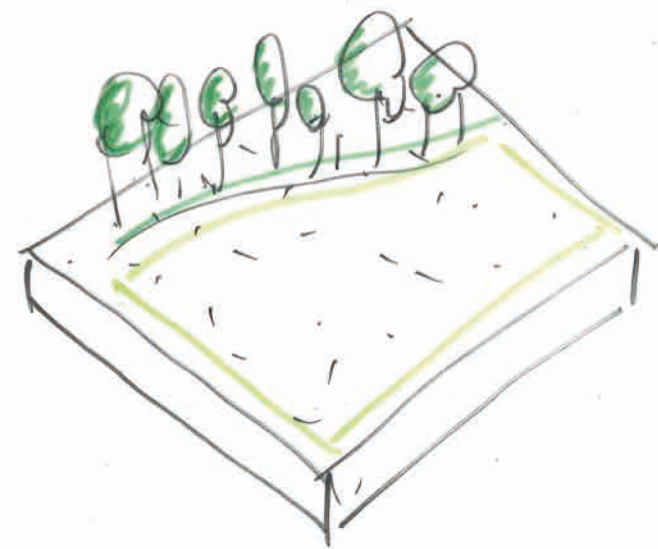

Gezonde gemengd bos

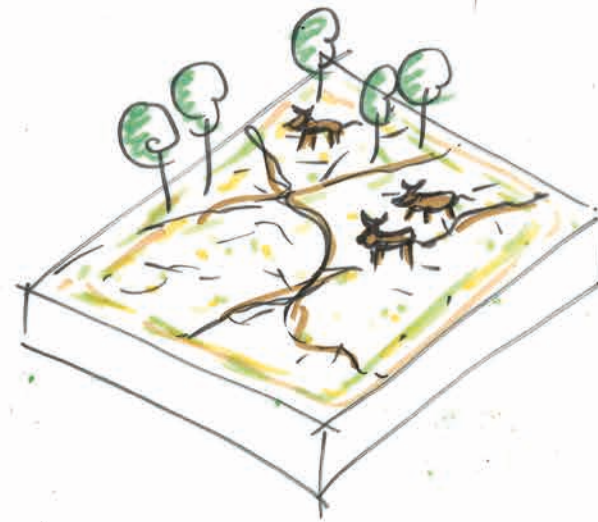
Droog — nat. — park.
beek. wilg. cultuur.

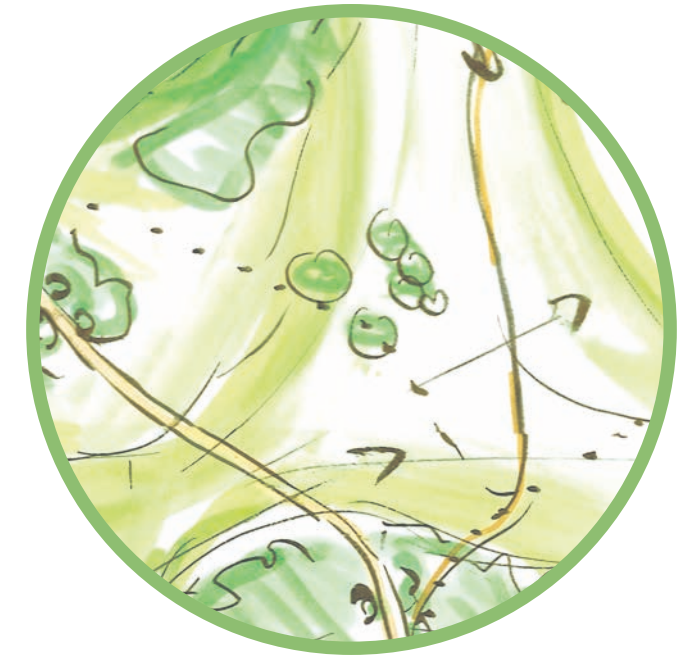
BOUWSTENEN: LANDSCHAPSTYPEN EN BEHEER

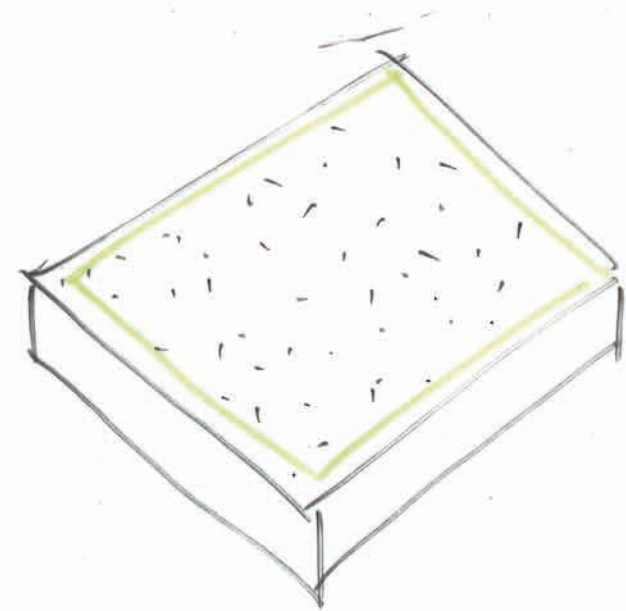
gemiddeld gras

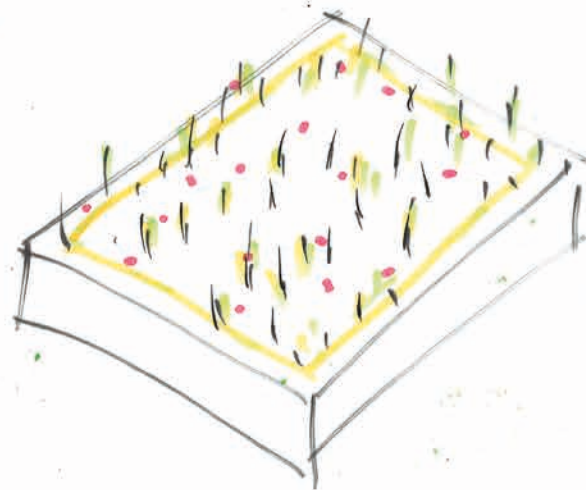
Begraasingsbeheer
op gras en bos.

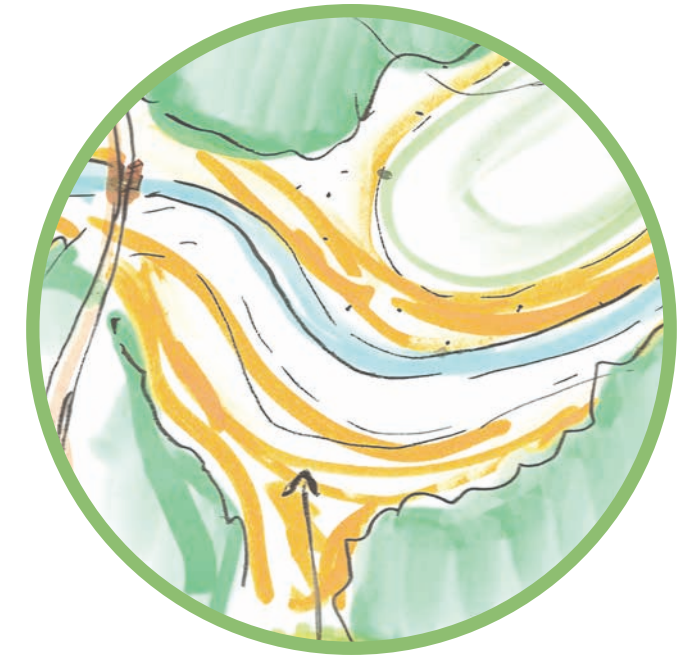
BOUWSTENEN: LANDSCHAPSTYPEN EN BEHEER

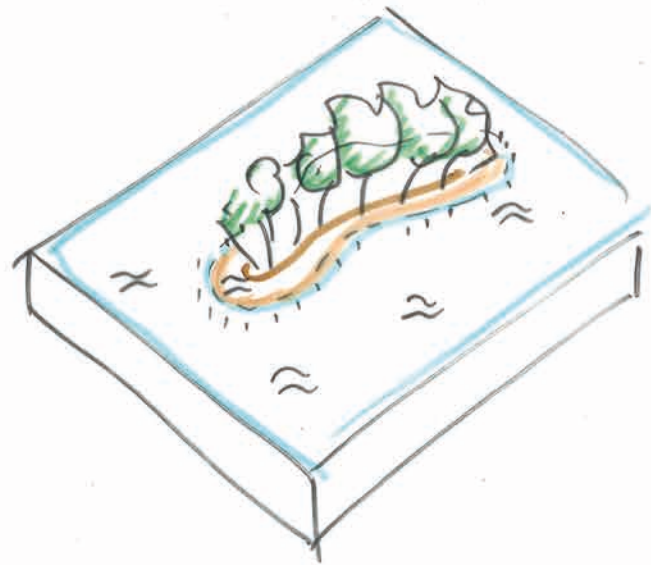
gemaaid gras/gazon

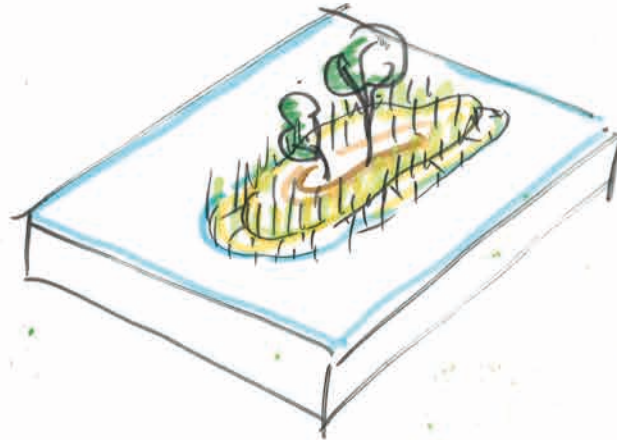
extensief meerbeheer
behouden rijk gras.

BOUWSTENEN: LANDSCHAPSTYPEN EN BEHEER

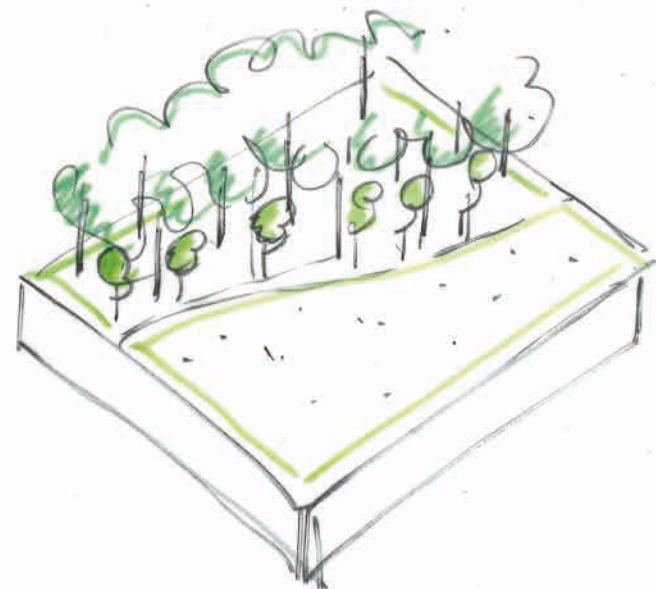
eiland met afgehalde
cevel en volgevoerde bomen

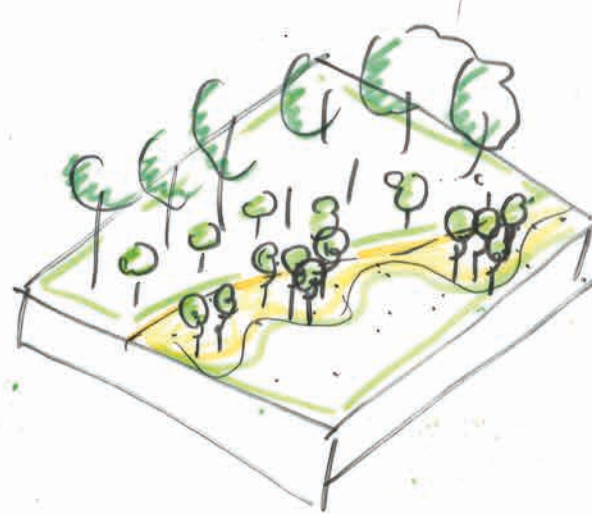
eiland omvormen naar
rieteland met rvo.
+ waardevolle bomen.

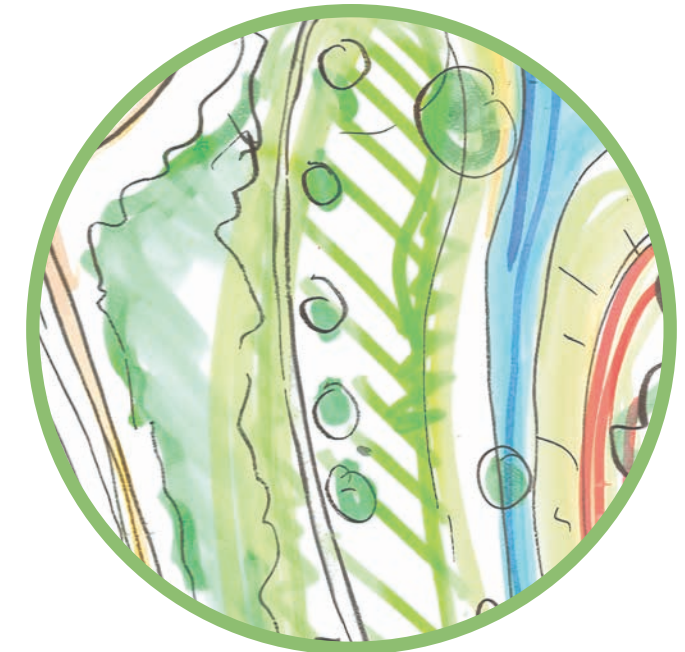
BOUWSTENEN: LANDSCHAPSTYPEN EN BEHEER

harde bosrand met
onderbeplanting

bosrand met onderbeplanting
+ gevarieerde zoom.

SCHETSONTWERP: RECREATIELANDSCHAP HOUTRAK

